285. številka. Trst. v petek 15. decembra 1899. Tečaj XXIV.

„Edinost“
izhaja dvakrat na dan, razun nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:
Obe izdanji na leto . . . gld. 21·—
Za samo večerno izdanje . „ 12·—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon štv. 870. 4 nvc. V edinosti je moč!

Oglasi
se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia štv. 12. Upravništvo, odpravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo štv. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik. Lastnik konsorcij lista „Edinosti“. Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Brzojavna in telefonična poročila.

(Novejše vesti.)

Dunaj 14. (Seja proračunskega odseka.) Za grofom Claryjem je posl. Kramař vprašal voditelja finančnega ministerstva o gotovini v državni blagajni. Min. Kniaziolucki je dokazoval, kako opravičena je prošnja vlade, da se ji dovoli izdavanje investicijske rente. Posl. Pergelt je predlagal konec debate. Posl. dr. Krek se je pritoževal zaradi ponemčevanja in poitalijančevanja Slovencev, kar vlada povspešuje uradnim potom ter zahteval vseučilišče v Ljubljani.

Sedanja vlada ne zaslužuje zaupanja Slovencev; Slovenci bodo glasovali proti vladi. Na to je predsednik Začek zaključil sejo. Pergelt in Fournier sta še želela nadaljevanje debate in nemški poslanci so razburjeni zapustili dvorano.

Trident 14. Na današnji dopolnilni volitvi je bil dr. Viktor Riccabona s 546 glasovi izvoljen državnim poslancem mestne skupine Trident. Razni drugi kandidati so dobili 37 glasov.

Budimpešta 14. (Zbornica poslancev). O kvotnem zakonu sta nadalje govorila Lakatos in Barta. Poslednji je ostro kritikoval »popustljivost« ogerske kvotne deputacije ter predlagal, da se kvotni zakon zbriše z dnevnega reda, čemur je skrajna levica burno pritrjevala. Prihodnja seja bo jutri.

Pariz 14. Vlada predloži zbornici prihodnji ponedeljek začasni proračun za dva meseca.

Rim 14. Papež je na današnjem konsistoriju prekoniziral kanonika pl. Skrbenskega nadškofom Praškim.

Vojna v južni Afriki.

London 14. Večerni listi smatrajo poraz generala Methuena ob Modder-Riverju zelo resnim, a naglašajo, da morajo Angleži dokončati započeto akcijo. »Times« zahtevajo, da se nemudoma pošlje 30.000 mož v južno Afriko.

London 14. Glasom »Standarda« je vojni urad sklenil včeraj mobilizacijo sedme divizije.

London 14. Glasom uradnega vira so Angleži v zadnji bitki ob Modder Riverju zgubili 817 mož; sama brigada higlanderjev je imela zgubo 650 podčastnikov in moštva. Častnikov je mrtvih 10, ranjenih 38, za 4 se ne ve, kje so. Med mrtveci je major markí Winchesterski.

Govor drž. in dež. poslanca gosp. prof. Vekoslava Spinčića

na shodu pol. društva »Edinost« dne 26. nov. 1899.

(Dalje.)

Deželni odbor.

Kakor vidimo, deželni odbor ne priznava nikakih državnih zakonov (Klic: Kakor italijanska stranka sploh ne pripoznava istih!), noče vedeti za nikako jednakopravnost in noče torej (po izreku omenjenega oficijoznega lista) pripoznati temeljev, na katerih sloni, ali bi imela sloneti habsburška monarhija.

C. kr. oblasti pa gledajo mirno in dopuščajo deželnemu odboru istrskemu, da dela tako. (Klici: Žalostno! Kaj takega je le pri nas mogoče!)

Če pa oblasti vendar hočejo kedaj kaj storiti za Hrvate in Slovence, pote ulaga deželni odbor svoje pritožbe na ministerstvo in upravno sodišče, z čemer doseza vsaj toliko, da se dotična stvar, n. pr. dotična šola, zavlačuje za več let. Kajti naše oblasti niso ravno Napoleonove brzine (Veselost), jako počasi delajo, odloki potrebujejo leta in leta, da preidejo svojo instančno pot. Vi tu v Trstu veste to sami najbolje, kajti vaša šolska zadeva se vleče že 15 let. (Pojavi ogorčenja po vsej dvorani.)

Vse drugače pa postopa isti deželni odbor nasproti Italijanom. Italijanskih šol in razredov je še preveč. Italijanskim občinam pušča, da delajo, kar hočejo. Nekatere ne polagajo računov po več let in upravljajo tako naprej, k vsemu temu molči deželni odbor in molči slavna c. kr. vlada. Naše občine pa deželni odbor šikanira na vse mogoče načine, meša se v take stvari, ki ga niti ne brigajo, a c. kr. vlada mu gre na roko v vsem: razpušča občinske zastope in poverja usodo občin ljudem, takozvanim »nevtralnim«, v resnici pripadnikom italijanske stranke, da pripravijo terén, da o prvi priliki more biti izvoljen italijanski občinski zastop.

Ako to ne gre (Klic: Pomjan!), da bi italijansko stranko spravili do zmage v vsej občini, potem se predlaga deljenje, cepanje. In predstavitelji c. kr. vlade so deljenje občine pomjanske priporočali. (Klic: Izmislili!) In ker je vlada privolila v to, šli so dalje, in sedaj hočeta deželni zbor in odbor razdeliti najbolje upravljane občine, kakor so Buzet, Pazin, Kastav.

Meni je znano prav gotovo, da so nekatere teh načrtov napravili c. k. uradniki (Klic: Jettmar!). Znano mi je, da je jeden namestništvenih svetovalcev priporočal delitev Buzetske občine (Klici: Čujte! Čujte!). A jaz vendar mislim vzlic vsemu, da v nobeni vladi na Dunaju ne bo ljudij, ki bi take predloge dajali Njegovemu Veličanstvu v potrjenje.

Predsednik dež. zbora istrskega.

A kako še le postopa, v deželnem zboru in odboru, predsednik deželnega zbora, deželni glavar, ta mož zaupanja c. kr. vlade in Njegovega Veličanstva, ta mož, kateri je imenovan na predlog c. kr. vlade?!

Proti neredom, ki se dogajajo, ne stori ničesar, nasprotno: on sam provokuje nerede sè svojimi neslanimi, zlobnimi opazkami, sè svojim pozivanjem, naj govorimo italijanski! (Klici: Lep predsednik je to!) Vedno naglaša, da je italijanski jezik edini razpravni jezik deželnega zbora, dasi je Njegovo Veličanstvo leta 1896. in 1898. uničilo sklep deželnega zbora, v katerem je bilo rečeno, da ima italijanščina veljati kakor edini razpravni jezik. (Pojavi ogorčenja in vrišč po dvorani.)

Če prav je Njegovo Veličanstvo pripoznalo enakopravnost našega jezika in to sè svojim reskriptom, ki ima na eni strani italijansko, na drugi

---

PODLISTEK. 4

Zajčki samostan.

Potopisna novela.

Spisal: Ivan Gromozenski.

»Da se predstavim: Ivan Gromozenski, pisatelj iz Ljubljane«. — Napravil sem eleganten poklon — brez samohvale — a deklice so se odzvale od svoje strani z ljubeznjivimi pokloni.

Črnolaska se je oglasila prva — ker sem stal na strani poleg zlatolaske, nisem mogel videti nje zob — in je rekla ravnodušno, kazajé na zlatolasko:

»To je gospica Slava Tratnikova!« — Kazajé na kostanjeve lase: »Moja sestra Vanda Slivarjeva in jaz sem njena sestra Roza«.

Vsaka mi je o imenovanju nje imena nudila desnico, katero sem stisnil rahlo kakor se spodobi.

Vse so mi ugajale, najbolj Slava, menda zato, ker si me je zdelo, da me smatra učenjakom.

Počasi smo korakali v vas. — Jaz pa sem pripovedoval:

»Iščem tukaj svojega prijatelja — Godina se piše. Pred par dnevi je došel semkaj iz Ljubljane. Morda bi mi gospice vedele povedati, kje bi ga našel?«

Živahna rudečica je priplula Vandi na obraz; povesila je glavico in se obrnila v stran, Roza pa je rekla:

»O da, saj ga že poznamo, ravnokar smo govorile o njem« — in obrnila se je do Vande; ta pa se je pripognila, kakor da hoče utrgati cvetko. Roza se je nasmehnila ter rekla kazaje na zlatolasko:

»Slava ga je imenovala celó učenjaka«.

»In ti si rekla, da je interesanten« — odrezale se je to posleduja.

Kar je Roza rekla na to, sem preslišal — saj me je hudo, hudo zabolelo, ko sem čul, da niso mene smatrale interesantnim in učenjakom.

«Povsodi hinavščina», sem si mislil ter sem začel ironično peti hvalo Ločam:

«Srečne Loče, da imajo tako majhne kočice, pokrite z slamo. Da je Nero poznal Loče, bi gotovo te zažgal, a ne Rima. In ta le cerkev s kratkim stolpom...» dalje nisem mogel, ker obstopile so me vse tri deklice in Roza je rekla:

«Pa res ni lepo, da se norčujete iz naše vasice, ki je vsaj lepa, če že ne zelo lepa».

Začel sem se braniti:

«Nikakor ne, gospice — motite se, če mislite, da zasmehujem vašo vasico. Kaj še! Jaz popolnoma priznavam lepoto Loč, saj so obudile moje največe zanimanje. Saj pa tudi vidim mnogo zanimivega, n. pr.: tega le petelina na gnojišču...»

«To gnojišče je naše in petelin tudi! — Kako varno čuva svoje piške!»

Te besede je govorila Roza. — Stali smo za dolgim gospodarskim poslopjem in prav blizo nas je bilo gnojišče.

«Kako pa — no — Vaš petelin je vse časti vreden — vendar — oprostite, zadržujem Vas že predolgo — prosim torej, kje najdem svojega prijatelja?«

«Pri nadučitelju menda; v šolskem poslopju stanuje... Prav sedaj sem namenjena do gospe nadučiteljeve, pojdete lahko kar z menoj» — je govorila Vanda hitro in je zarudevala, Roza in Slava ste se pa pomenljivo pogledovali in se posmehkovali. —

Po kratkem «Na svidenje» korakala sva z Vando po široki prašni cesti.

Zamislil sem se; slikal sem si, kako presenečen bo moj prijatelj, ker ničesar ne ve o mojem prihodu. (Pride še.)

pa hrvatsko besedilo, a lastnoročni podpis cesarjev na obeh straneh, deželni glavar istrski vendar ne pripoznava te enakopravnosti; to je oni deželni glavar, ki je imenovan po priporočilu c. kr. vlade. Ta mož je izjavil leta 1898. v Pulji, da italijanski je bil razpravni jezik, je in da bo! (Klic: Amen!) In sklicoval se je o tem na neke dogovore z c. k. vlado od leta 1894. Ta človek, zaupni mož c. k. vlade, postopa povsem drugače, nego določujejo temeljni državni zakoni in najvišje odredbe Njeg. Veličanstva! Ako so za časa zasedanja od katerekoli hrvatske ali slovenske stranke, od občin, učiteljev itd., došle kake prošnje na deželni zbor, ta človek jih vrača z opazko, da niso pisane v razpravnem jeziku. (Klici: To je že skrajno!)

Mi smo leta 1898. v tem oziru napravili interpelacijo na c. kr. vlado ter jo izročili predsedniku deželnega zbora. On jo je dal prevesti na italijanski jezik, ali niti v italijanskem jeziku ni dal čitati iste, ampak rekel je: »Interpelacija govori o mojem postopanju. Jaz sem za svoje postopanje odgovoren le Njegovemu Veličanstvu, in vi nimate pravice, da bi interpelirali v tem pogledu«! (Zgražanje po dvorani.)

Mi smo potem to interpelacijo, s to opazko predsednika deželnega zbora vred, poslali ministerskemu predsedniku in tam sedaj — spi! (Klic: Vsi so dogovorjeni od najvišega ministra do najnižega uradnika.)

Zastopnik c. kr. vlade.

Kako c. k. vlada misli v tem oziru, je razvideti iz tega, kakor se vede nje predstavitelj ali zastopnik v deželnem zboru. Razven o otvorjenju deželnega zbora, ko spregovarja nekoliko besed hrvatski, ne čujete iz njegovih ust nikdar hrvatske ali slovenske besedice. (Klic: Ne zna hrvatski in slovenski? No, saj je slovenske matere sin!) Tako utrjuje tudi on italijansko stranko v menenju, da ima ona pravico zahtevati, da se razpravlja le italijanski. A laška stranka ne smatra popustljivosti zastopnika c. kr. vlade kakor milost, ampak pravi: Vlada je dolžna, posluževati se samo italijanskega jezika.

Zanimivo je postopanje tudi višega predstavitelja c. kr. vlade. Leta 1898., ko smo bili v Puliji je bil enkrat v seji tudi c. kr. namestnik. Mi smo govorili hrvatski in slovenski, galerija je kričala in vikala, in ko je predsednik naložil izprazniti prostore, se je poskrila, in vsako toliko časa pela znano »Nella patria di Rossetti«. Tako se je godilo v navzočnosti c. k. namestnika kake pol ure. In ko je seja bila zaključena — pribežal je c. k. namestnik k nam ter nas nagovarjal, da naj le izjavimo in konstatujemo, da imamo pravico govoriti hrvatski in slovenski, sicer pa da naj se poslužujemo — italijanskega jezika! (Neopisen vrišč!)

To je fakt, kateregа c. kr. namestnik ne more zanikati!

Na tak način, po tako škandalozni seji, po takih škandalih, provzročenih od italijanskega občinstva, italijanskih poslancev in predsednika, se obrača c. kr. namestnik do nas, naj odnehamo od svoje pravice in načela, na katerem bi imela sloneti (Jaz mislim, da ne sloni več) — habsburška monarhija! (Zvršetek pride.)

Politični pregled.

TRST, 15. decembra 1899.

K položaju. Položaj za ministerstvo Clary-jevo postaja skrajno kritičen, tako, da celo nemškoliberalni listi pripoznavajo, da gre hkraju s tem »razmotavajočim« ministerstvom. Le nekoliko tednov je Clary razmotaval položaj in sedaj je vse zamotano tako, da ne ve ni on ni noben drugi, kje je konec niti. Grof Clary je srečno tako razjedel parlamentarne odnošaje, da niti misliti ne more na to, da bi predlogo o porazdeljenju užitnine rešil parlamentarnim potom; po § 14. tudi ne sme poseči, ker si je sam zaprl pot do njega — ogerski gospod Szell pa trka na vrata in opominja na dogovore, da do 1. januvarja 1900. mora biti stvar rešena. »Politik« meni, da je že to najsigurneje znamenje bližajoče se krize, ker znana »bela žena«, baron Clumetzky, že zopet straši po Dunaju.

Iz proračunskega odseka. V proračunskem odseku zbornice poslancev se je včeraj prvi oglasil gospod predsednik v ministerskem svetu, grof Clary, in je milo prosil stranke, naj mu dovole proračunski provizorij. A tenor onega dela govora, ki se je bavil z narodom češkim, je zvenel kakor spoznanje, da jo je zavozil se svojim postopanjem, ker je slušal le svoje ljube prijatelje na levici, ki so mu trdili, da tem bolje bo, čim ostreje nastopi proti Čehom. In grof Clary in parlamentarni novinec Kindinger in gospod Körber so ubogali in so krepko mahali tja, kamor so jim kazali obstrukcijonisti od včeraj. Kindinger je hitel se svojimi tajnimi naredbami in je Čehom jemal, kar so imeli že pred Badenijevimi naredbami; Körber pa je odgovarjal radi krvavih dogodkov na Češkem in Moravskem in o tem ni imel nijedne besede sočutja in dobrohotnosti do toli kruto užaljenega naroda. Mahali so, a niso opazili, kako se jim tla pod nogami vedno bolj nagibljejo. Sedaj še le, ko se je situacija nagnila tako, da morajo skoro zgubiti ravnotežje, sedaj, ko je razbita večina za nagodbo, in ni videti nikjer niti začetkov za novo večino, sedaj, ko se z zadnjimi koraki bližamo novemu letu, sedaj, ko je narod češki napovedal boj brez pardona in brez ozirov: sedaj še le se je spomnil grof Clary, da treba tolažiti. Včeraj je zatrjal v proračunskem odseku, da ni res, da bi bil nasproten narodu češkemu, je zatrjal, da ve ceniti važnost naroda češkega, njega napredek, njega kulturo, in njega gospodarsko moč. Odprava jezikovnih naredeb — da-si je morala bolestno zadeti narod češki —, da je bila potreben politiški čin, ker se je s tem odprla pot rešenju jezikovnega vprašanja potom zakona. Denimo, da je bilo res potrebno. Ali pa je bilo tudi potrebno tako postopanje, kakoršnje se je zljubilo ministru za pravosodje? Saj je znano, da Čehov ni zabolela toliko odprava sama, kolikor način postopanja!! Operacija na živem telesu boli; a kaj bi rekli zdravniku, ki mej operacijo žali pacijenta, mesto da ga osrčuje?! Ne, način, kakoršnjega je izvolilo ministerstvo Clary-jevo, zavedeno v to od intrigantov na levi, ni bil politiška potreba, ampak pogreška, katere grof Clary ne bo mogel več popraviti.

V seji proračunskega odseka je govoril tudi slovenski poslanec Krek in dolžil vlado, da na Štajarskem in Koroškem pospešuje ponemčevanje, na Primorskem pa poitalijančevanje. Dr. Krek pa je obtožil tudi večino, očitaje istej, da pač vedno govori o načelu jednakopravnosti, ali v praksi ne izvršuje istega nasproti Jugoslovanom. Sedanja vlada ne zasluži zaupanja od strani Slovencev.

O teh izvajanjih dra. Kreka spregovorimo še, čim dobimo natanjčneje poročilo.

Goluchowski in Milan. V »Information« pišejo iz Belegagrada: Grof Goluchowski je v delegacijah mnogo govoril o kralju Milanu, ali vsega vendar ni povedal. Odgovornost za povratek Milana v Srbijo je grof Goluchowski odklonil. Ali pa bi mogel grof Goluchowski odvaliti od sebe tudi odgovornost na povzdigi Milana do časti vrhnega poveljnika srbske vojske? Mi oporekamo temu in trdimo, da je kralj Milan prevzel vrhno poveljstvo ob vednosti in na svet grofa Goluchowskega. Seveda so imeli takrat v dunajskem uradu za vnanje stvari pomislikov z ozirom na Rusijo in vsled tega je bil malo tednov popred, nego je Milan prevzel novo vojaško funkcijo, kar hkratu v »Fremdenblattu« objavljen nenavadno oster članek, spisan v pisarni za novinarske stvari grofa Goluchowskega, kateri članek je bil naperjen proti Milanu. Ali to je bila le diplomatiška finta! Vzlic temu je prišel potem Milan na Dunaj in na konferencah z grofom Goluchowskim je v vseh njega podrobnostih dozorel načrt za nastop poveljstva od strani Milana. Nekoliko dnij potem je bil Milan že vrhni poveljnik. Kako je v poznejem času zlorabljal svoje visoko mesto, to je znano v obče. Grof Goluchowski trdi sedaj, da je vprašanje, ali naj Milan ostane v Srbiji, čisto notranje politično in dinastiško srbsko vprašanje, v katero se on nima utikati. Ako bi bil tedaj z ozirom na imenovanje Milanovo vrhnim poveljnikom stal na istem stališču, pa bi mu bilo prihranjenih mnogo skrbij in opravičenih napadov.

Vojna v južni Afriki. Kakor so naši čitatelji že lahko razvideli iz zadnjih brzojavk z bojišča, je bila naša sodba o kakovosti obeh sovražnikov opravičena. Iste nedelje, ko je doletela Angleže nesreča pri Stormbergu, se je general Methuen po 18-dnevnem počitku osokolil za odločilen korak, da osvobodi Kimberley. Boerci so se bili utrdili v obliki polumeseca na hribovju med Spytfonteinom (na zapadu) in Maggersfonteinom (na vzhodu.) Naredili so nasipe, izkopali jarke ter se zavarovali z ograjo od žice s trnjem. Boerci so vedeli, da je od te bitke odvisna bodočnost čet, katere vodi general Cronje. Če bi jih Angleži premagali sedaj, potem jih napade posadka iz Kimberleya od zadej in težko bi bilo, da bi se prebili v ozadje. V nedeljo je torej začelo angležko topništvo streljati na Boerce. Ob 3. uri zjutraj so je Boerci sprejeli z uničujočim ognjem iz bližine kakih 200 metrov, ne da bi Angleži zapazili, od kje prihajajo kroglje. Že v prvih trenutkih je ležalo na stotine Angležev mrtvih in ranjenih. Skoraj so se morali pomakniti nazaj. Njih sreča je bila, da Boerci vsled teme niso mogli boljše meriti, sicer bi bili vsi uničeni. V tem je nadaljevalo angležko topništvo boj, General Methuen je poslal drugi skotski polk proti Boercem. Tudi ta je moral bežati. S tem je bila bitka odločena.

Po angleških virih samih so Angleži zgubili 500 mož, po drugih pa dvakrat toliko. Dve tretjini častnikov da je mrtvih.

Angleške novine soglašajo v tem, da bode moral sedaj Methuen opustiti misel, da osvobodi Kimberley. Le v naglem begu proti jugu je rešitev. Prej ko mu pride pomoč, mine najmanj štirinajst dni. Vprašanje je, če bi se mogel toliko časa držati v defenzivi, kajti na kakšen napad od njegove strani sedaj nihče na misli več. Ako se ne pomakne dovolj hitro iz območja Boercev, doživijo Angleži tukaj podoben slučaj, kakor v Ladysmithu, kjer je zajetih kakih 10.000 vojakov.

Angleškemu občinstvu so se začele odpirati oči. Že se slišijo sem ter tje glasovi ostre graje na naslov vlade, zlasti pa na naslov vojne uprave, ki pošilja pomoč v Afriko tako počasi, da imajo Boerci dovolj časa uničiti eno brigado, prej nego je dospela druga. Večina Angležev se kaže seveda znano hladno ter zahteva, da si mora Britanija na vsaki način izvojevati konečno in popolno zmago. Sedma devizija je že klicana in pripravljena na pot. Ali javno menenje zahteva mobilizacijo nadaljnih 100.000 mož in 30.000 vojakov naj nemudoma odidejo v južno Afriko. Vprašanje je le, odkod naj jih vzamejo?

Od usode generala Methuena bo morda odvisno, v čegavih rokah bode zanaprej — južna Afrika!

Domače vesti.

Tržaški mestni svét je sinoči nadaljeval debato o predlogih odseka za preosnovo sestave občinskih uradov. Sprecijalna debata je dozorela do člena 9. načrta. — Danes bodo nadaljevali razpravo.

Škandal vrh škandala. To je že od sile. Ni ga dneva, da ne bi morali beležiti kakov dogodek, ki nas sili, da si stavljamo vprašanja: Kje živimo? Kje smo? Ali smo še v Avstriji? Ali smo v pravni državi? Ali pa smo mi tržaški Slovenci res že proglašeni za — sužnje, za brezpravne Helote, za ljudi, ki so izključeni od vživanja dobrot za vse druge veljavnih zakonov?!

Tako smo se povpraševali tudi te dni, in kri nam je vrela po žilah samega ogorčenja. Najnoveji dogodek, ki drastično ilustrira naše žalostne razmere, je razviden iz nastopne pritožbe, ki jo je naš urednik poslal naravnost finančnemu ravnatelju samemu:

«Velespoštovani g. finančni ravnatelj!

Na podlagi priložene opominjalnice z dne 13. nov. 1899 vrsta predpisa VIII. 67/33 pod ·/. poslal sem danes 13. t. m. Antona Zuzzija, tiskarskega vežbenika v tiskarni «Edinost», na tukajšnji mestni magistrat, da plača z isto opominjalnico zahtevano svoto. Dotični magistratni uradnik pa ni hotel sprejeti denarja vrnivši opominjalnico z opazko: «Noi non capimo **sclavo**!» Tako postopanje magistratnega funkcijonarja, ki nastopa v prenešenem delokrogu kakor zastopnik visokega c. kr. erarja, je uprav nečuveno v pravni državi.

Protestujem torej z vso odločnostjo proti temu postopanju, protestujem proti vsem posledicam, ki bi nastale iz tega, da ukljub najboljši volji ne morem vršiti svoje državljanske dolžnosti ter izjavljam, da se nikakor ne čutim vezanega plačevati več davkov, katerih tržaški

slavni magistrat kakor organ visokega c. kr. erarja noče vsprejemati.

Pridržujé si proti takemu postopanju vse zakonite korake in pridržujé si eventuelno položiti davek v smislu § 1425. obč. drž. zak. na sodišče, na stroške in nevarnost visokega erarja gledé na to, da se ni hotelo sprejeti ponujanega davka, prijavljam to skrajno samovoljno postopanje magistratnega organa Vašemu Veleblagorodju v znanje in ravnanje; ne morem pa pri tem opustiti opazke, da bi bil že skrajni čas, da se tržaškemu magistratu odvzame tudi pobiranje davkov v interesu strank in države same!»

Prav za prav ne bi trebalo nikake besede več v podkrepljenje te pritožbe. Saj govori iz nje nago, suho in baš v svoji nagoti tem bolj kričeče dejstvo, da vzlic temu, da živimo v moderni, pravni in konstitucijonelni državi, vzlic temu, da ima ta država državne in temeljne zakone, ki zagotovljajo vsem jednake pravice v šoli, v uradu in vsem javnem življenju, vzlic temu, da ti osnovni zakoni izrecno zatrjujejo, da ni smeti nikogar siliti do učenja druzega jezika, da morajo torej oblasti z vsakomur občevati v njega materinem jeziku, in slednjič vzlic temu, da je že po besedilu in duhu zakona samega, kolikor tudi po izrekih ministerstev in viših sodnih oblasti naš jezik pripoznan kakor deželni jezik v tej pokrajini: ne le da ne uživamo mi Slovenci jednake pravice z drugimi, ampak vidimo iz navedene pritožbe, da niti davkov nemoremo plačevati v svojem jeziku in da nam ljudje, ki v imenu države vrše svoj posel, še zaničujejo našo narodnost, a to ne le tedaj, ko kaj zahtevamo od njih, ampak tudi tedaj, ko hočemo vršiti svojo dolžnost kakor lojalni državljani!!

Kakor rečeno, je dogodek že sam na sebi, kakor je označen v pritožbi, dovolj kričeč, da bi mu ne trebalo ni besedice nadaljnega komentarja. Vendar hočemo povdariti še par momentov.

Tiskovina, na podlagi katere je hotel tu davkoplačevalec izvršiti svojo dolžnost, je bila taka, kakoršnjih prihaja na stotine sleherni dan v urad mestne blagajne, če tudi v laškem oziroma v nemškem jeziku. Vrhu tega je bil na naši tiskovini poleg slovenskega tudi italijanski tekst. Slovenskega ni bilo torej druzega nego ime in priimek davkoplačevalca (ki pa menda ostaja isti tudi v italijanskem jeziku), njega značaj, pa podpis c. kr. oblasti, ki je izdala dotični nalog. Arabske številke pa so menda blizu iste v italijanskem kakor v slovenskem jeziku. Absolutno izključeno je torej, da bi se dotični uradnik mogel izgovarjati, da ni vedel, za kaj gre, da ni umel listine!! Ostaja torej le narodna nestrpnost. A sedaj hočemo reči glavno. Dokler so funkcijonarji občinske oblasti, kakor take, nestrpni proti nam, je sicer stvar grda, ker smo tudi mi upravičeni občinarji, ali se na vse zadnje da tolmačiti v sedanjih časih ljutih narodnih borb, posebno še z ozirom na položenje, v katerem se nahaja laška hegemonija v Primorju. Ali kar se je zgodilo tu, niso storili funkcijonarji občine kakor take, ampak kakor funkcijonarji državne politiške oblasti; tu smo doživeli, da se je niži organ politiške oblasti uprl ukazu, izdanemu od više oblasti, da je, tako rekši, uprizoril demonstracijo proti viši oblasti, ker je izdala spis v jeziku, kateri temu nižemu organu ne ugaja; torej se je niži organ iz golega narodnega šovinizma uprl viši oblasti.

Take stvari se dogajajo v Primorju, v Avstriji, v pravni državi. Gori smo vprašali, da-li smo res že helotje, da-li smo res že proglašeni brezpravnimi. In če nismo, pa moramo vpraševati dalje: ali v Trstu res ni nobene sile, ki bi nas mogla braniti v naših pravicah? Ali vlada tu v Trstu res nima nobenega instrumenta na razpolaganje, s katerim bi mogla vršiti svoje obveznosti do državljanov, kakor jih je vsprejela s proglašenjem veljavnih temeljnih zakonov?! Ali res ni tu nobenega leka proti onim, ki se postavljajo nad zakon, ki odrekajo državljanom na najslovesneji način zagotovljene jim pravice?!

To vse so resna, usodna vprašanja in mi se obračamo do onih, ki nosijo odgovornost, z resnim apelom, naj pridejo enkrat na jasno z odgovorom na ta vprašanja, ker državi ne more biti vse jedno, ako se v javnem menenju utrdi prepričanje: ali da so organi države obnemogli nasproti onim, ki se samovoljno postavljajo nad zakon in pravice državljanov, ali pa da rečenim organom nedostaje dobre volje v to, kar bi morali storiti, kakor poklicani čuvarji, katerim je naloga paziti, da bo vsakdo pokoren zakonu!

Električno gledališče Kautskega. Jutri zvečer bo prva velezanimiva predstava v »Slovanski čitalnici«. Začetek ob 8. uri. V prvi vrsti treba omeniti produkcije ravnatelja samega: Potovanje skozi nemogoče. Senzacijonalno izginjenje jedne gospe. Čudotvorna roka iz Postojinske jame. Stalek čudotvorca. Hipnotiška prikazovanja s spremembami. Ukusni raj. Viseče dete. Igrajoči okostnjak. Električna prikazovanja itd. itd. Potem Milene Gabričeve »električno gospo«, dalje »kraljico golobov«, itd. itd. Povdarjamo, da so se ljubljanski listi najlaskaveje izražali o teh predstavah. Nikomur ne bo žal, kdor jih obišče.

Razpored koncertu, ki ga priredi pevsko društvo »Kolo« v redutni dvorani gledališča »Politeama Rossetti« prihodnjo nedeljo, bo nastopni: 1. J. Binder: »Na zdar!«, koračnica, tamburaški zbor. 2. D. Jenko: »Milim' strunam«, moški zbor. 3. V. G. Brož: »Spomin na Zagreb«, venec krv. narodnih pesni, mešan zbor. 4. H. Vogrič: »Večerni zvon«, mešan zbor. 5. Z. Kaić: »Božična noč«, fantazija, tamburaški zbor. 6. Dimitrij Slavjanskij: »Ej uchnjem«, (ruski tekst), ruska, mešan zbor. 7. B. Smetana: Arije iz opere »Prodana nevesta«, tamburaški zbor. 8. St. Mokranac: »Rukovet srb. nar. pesni«, mešan zbor. 9. A. Rubiček: »Michal«, (Jak mě srdce tluče průdce....«), češka, ženski zbor se spremljevanjem tamburaškega zbora. 10. »Gluh mora biti«, igra. Vstopnina: 40 nč.; sedeži I. reda (v I. in II. vrsti) 50 nč.; sedeži II. reda 30 nč. Začetek ob 8. uri zvečer.

Čitalnica c. kr. finančne straže tržaške priredi v soboto dne 16. t. m. ob 8. uri zvečer v prostorih restauranta »Al Giardinetto« (Acquedotto) božičnico, spojeno s koncertom vojaške glasbe.

Odbor »Slovenske Matice« bo imel svojo CXIX sejo v Ljubljani dne 18. decembra 1890. ob petih popoludne v društveni pisarni. Spored: 1. Naznanila predsedstva. 2. Potrditev zapisnikov o 118. odborovi seji in o XXXV. (izrednem) občnem zboru. 3. Poročilo knjižnega odseka o letošnjih knjigah in o knjigah za prihodnje leto. 4. Tajnikovo poročilo. 5. Posamičnosti.

Dijaška kuhinja. Od kar smo objavili zadnji račun, to je od julija meseca sem, so darovali za dijaško kuhinjo: gg. Filip Poljšak 5 K, Jožef Urbančič 10 K, Fran Kranjec 5 K.

O priliki veselice pevskega društva «Zvezda» pri sv. Ivanu so nabrali 10 K, g. učitelj Ferluga 20 K. Na novi sv. maši č. g. Slamiča na Katinari se je nabralo 51 K in 21 st.; g. Grgič je daroval 4 K, g. I. Šabec 40 K, g. Fran Kalister 100 K.

Vsem p. n. dobrotnikom presrčna hvala! Bog jim stokrat povrni! Dijaška kuhinja ima letos 40 obiskovalcev. Toliko jih še ni bilo nikoli. A za 40 gostov pa tudi hrana ne stane malo. Za polovico septembra, za oktober in november smo plačali preko 290 kron. Zato pa je tudi blagajna zdaj malone prazna. Priporočamo jo torej prav toplo vsem starim prijateljem in dobrotnikom in sploh vsem, ki imajo srce za učečo se mladino. Tudi za knjige smo letos pomagali dijakom. Marsikaterim bi bila potrebna tudi obleka, drugi spet prosijo, da bi jim pomagali za šolnino. Ali vsega ne moremo, ker darovi vender-le bolj redko dohajajo. Kdor misli kaj darovati v ta plemeniti namen, naj blagovoli poslati na moj naslov: I. Warto, via della Cattedrale 5.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je došlo od 15. septembra t. l. do danes naslednjih rodoljubnih prispevkov: (Dalje.) g. korni vikarij Josi Cerjak zbral ob več prilikah za šolo na Muti 14 gl. 50 nč., gospica Zora Lanarčičeva ob priliki vrhniške velike skupščine pri obedu 35 gl., podružnica Vipava 2 gl. 20 nč., čč. šolske sestre v Velikovci 35 gl., ženska podružnica Stari trg: udnina l. 1898. 14 gl. in dohod veselici 1. oktobra 1899 56 gl. 33 nč., g. župnik Anton Gabron iz Skočidola 58 gl., podružnica »sodni okraj Brdo« 52 gl. 10 nč., — poslala tudi iz nabiralnika v Lukovici 2 gl., g. blagajnik v Ljutomeru Janko Karl nabral za mutsko šolo ob odhodu kap. Weixl 13 gl., g. posestnik Silvester v Vipavi nabral v veseli družbi ob blagoslovu cerkve v Budanjah 2 gl., g. učitelj v Kamenogorici Iv. Lavtižar svoj avgustov in septembrov kronski donesek 1 gl., g. vikar iz Maribora Josip Cerjak nabirke za mutsko šolo 7 gold. (Pride še.)

Imenik volilcev v zdravniško zbornico goriško-gradiščansko je objavljen v včerajšnjem »Osservatore Triestino«. Upravna doba sedanje zbornice poteče z 9. februvarjem 1900. Pritožbe proti imeniku treba vložiti do 24. t. m. na tuk. c. kr. namestništvu.

Odprava bakrenega drobiža. Od c. k. finančnega ravnateljstva smo prejeli; Vsled odloka c. kr. finančnega ministerstva od 4. decembra t. l. št. 67423 daje se v občo vednost, da v zmislu naredbe c. kr. finančnega ministerstva od 9. junija 1897 (drž. zak. št. 135) z 31. decembrom 1899 preneha vsaka obveznost države sprejemati ali zamenjavati bakreni drobiž po jeden novčič ali pol novčiča.

Z zdravniške postaje. Evgenij Magdalenčič iz Kjadina je padel z steklenico v roki ter si obrezol levo roko. — Josip Spangar, 11-leten deček iz ulice Madonnina, je padel na igri na tla ter si ranil glavo. — Obema so pomagali primerno.

Velika nesreča se je pripetila zvečer istega dne 67-letnemu dninarju Mihi Škerle, ki se je podtaknil v ulici Cologna ob kamen, padel ter si gornjo nogo zlomil. Zdravniška postaja, katero so obvestili o nesreči, ga je spravila v tukajšnjo bolnišnico.

Iz-pred porotnega sodišča. Včeraj se je vršila razprava proti 22-letnemu podučitelju Kajetanu Milneršiču z Reke, obtoženemu zaradi poskušenega zavratnega umora, javnega nasilstva potom nevarnega žuganja in radi prestopka orožnega patenta. — Obtožba temelji na sledečih dejstvih: Milneršič se je, ko je še obiskoval učiteljsko pripravljalnico v Kastvu, seznanil z gojenko istega zavoda, Elizo Šepić. Učiteljišče je obiskoval v Kopru. Ko se je leta 1897. vrnil kakor učitelj v Kastav, je našel tamkaj svojo znanko iz šolske dobe, s katero se je marca meseca 1898. zaročil. Milneršič, ki je julija meseca istega leta dobil službo podučitelja v Žminju, je prosil novembra 1898. očeta za roko svoje zaročenke, v kar je oče privolil. Ko pa je o božičnih počitnicah prišel zopet v Kastav, mu je Eliza Šepić izjavila, da je izvedela, da bi njuna zveza zaročnikovi materi ne bila po volji ter da vsled tega smatra zaročbo kakor nično. Milneršič si je prizadeval, da bi si pridobil zopet ljubezen Elize Šepić. Ker je videl, da z dobra ne opravi ničesar, se ga je polastila strašna razburjenost in nekega dne ji je nastavil na srce revolver, češ: »Hočeš ali nočeš? To je odločilni trenotek.« Dekle je, prestrašeno, zopet privolilo v zakon in Milneršič je shranil orožje. Iz Žminja ji je večkrat pisal ter poskušal, da bi zopet prišlo do prejšnjega dobrega razmerja, ali zastonj. Tudi večkratni ustmeni pogovori niso imeli zaželjenega uspeha. Zadnje velike počitnice je preživel obtoženec zopet v Kastvu, kjer sta imela z Elizo Šepić večkrat burne prizore. Dne 18. septembra se je Milneršič podal v Žminj, prej pa je naprosil nekega sorodnika, naj mu čez nekaj dni brzojavi, da je zbolela njegova, Milneršičeva mati. Na podlagi te brzojavke si je Milneršič izprosil dopust ter je prišel 5. oktobra v Kastav. Z Elizo Šepić se nista videla. Dne 8. oktobra pa jo je počakal, ko se je zvečer v družbi treh prijateljic vračala z nekega plesa v okolici, na cesti, jo zgrabil za roko ter z besedami: »Ti me nočeš, a jaz te hočem imeti« — ustrelil na njo dvakrat iz revolverja. Eliza Šepić je zbežala, on je ustrelil še enkrat za njo; potem je vrgel orožje v stran ter zginil v temni noči. Dve kroglji sta zadeli dekle v hrbet, ne da bi ji poškodovali nežne dele. Vendar smatrajo zdravniki kakor posebno srečo, da je Eliza Šepić ostala živa. Drugo jutro se je Milneršič prijavil orožnikom v Voloskem.

Na včerajšnji razpravi je obtoženec priznal dejstva, navedena v obtožnici, vendar je izjavil, da ga včasih zapušča zavest. Obtoženec je o zaslišanju britko jokal. Eliza Šepić je izjavila, da je sicer čutila do Milneršiča simpatijo, ljubezni pa ne. Kakor vzrok, da ni hotela nadaljevati razmer,

je navedla nezadovoljnost obtoženčeve matere s to zvezo.

Porotnikom so stavili tri vprašanja. Prvo vprašanje, o poskušenem zavratnem umoru, so isti zanikali z 8 glasovi proti 4, drugo, o javnem nasilstvu z nevarnim žuganjem, so istotako zanikali z 9 glasovi proti 3, a vprašanje glede prestopka orožnega patenta so potrdili soglasno. Vsled tega izreka so Milneršiča rešili obtožbe obeh navedenih zločinov ter ga takoj spustili na svobodo, zaradi neopravičene rabe orožja pa ga je sodišče obsodilo na globo 10 gld.

Božjast. 24-letno služkinjo Viktorijo V. iz ulice Piccardi je včeraj popoludne prijela božjast v cerkvi sv. Antona novega. Zdravnik, katerega so poklicali, je dal bolnico spraviti na zdravniško postajo, kjer so ji podelili nujno pomoč.

Talmi — zlato in srebro. Včeraj popoludne je neki Fran W. prodajal po našem mestu — zlatenino in srebrnino jako dober kup; za »zlate« verižice je zahteval po goldinar ali dva, zapestnice po 30—40 nvč. Kmalu pa se je pokazalo, da so bili kupljeni predmeti navadna rumena ali bela medenina, ki so imeli z zlatom in srebrom toliko opraviti, kakor — salpeter z sv. Petrom. Neke ženice in punice, ki so bile zlezle premetenemu špekulantu na limanice, je to razkritje tako ujezilo, da so stvar naznanile policiji, ki je Frana W. aretirala.

Nagle smrti je umrla včeraj predpoludne 60-letna Urša Grgič iz ulice Alighieri št. 1. Zgrudila se je na Barijeri. Zdravnik je konstatiral, da jo je zadela kap. Poslovnica Zimolo jo je spravila v mrtvašnico pri sv. Justu.

Dražbe premičnin. V soboto, dne 16. decembra ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Corso št. 33 hišna oprava; v ulici Belvedere štev. 51, hišna oprava; v ulici Belvedere št. 23 B, hišna oprava; v Vrdeli št. 567, hišna oprava.

Različne vesti.

Moralna dekadenca v Italiji. Pravda Notarbartolo spravlja strašne stvari na dan. Kakor je na razpravi izjavil neki visoki člen redarstva, se je udeležil umora tudi neki Lauriano. Pozneje je bil nezadovoljen s plačo ter je pretil, da izda vso stvar. Komaj se je to izvedelo, so ga — zastrupili. Na smrtni postelji je Lauriano priznal zločin. Ko je bil Lauriano mrtev, so izvestni krogi v Palermu raznesli vest, da je umrl — morilec Notarbartola. Potem je v boju z orožniki padel neki Fontana, in isti krogi so razglasili, da je mrtev — drugi morilec Notarbartola. Tako so hoteli prepričati svet, da dejanskih morilcev ni več. Ko je umrl, tudi nagle smrti, senator Tenerelli, so isti krogi zatrjevali, da je isti bil naročil umor nesrečnega Notarbartola, ne pa poslanec Palizzolo. Lahka trditev, kajti Tenerelli se ne more opravičevati! — Sedaj so zaprli Josipa Fontano, češ, da se je udeležil umora. Žena zaprtega Fontane je izjavila, da razkrije lepih stvari, ako njenemu soprogu skrivijo le en sam las. Ali kmalu potem je ta žena nenadoma umrla — in ljudje govorijo, da ta smrt ni bila naravna. Zapustila je sedem otročičev. V tej pravdi se pač kaže vsa moralna dekadenca, ki cvete na lepem vrtu — avite colture.

Brzojavna in telefonična poročila.

(Zadnje vesti.)

Dunaj 15. Odsek za nagodbo je imel sejo pod predsedstvom Bilinskega. Na dnevnem redu je bilo: 1) Volitev poročevalca za zakon o kvoti; 2) Debata o zakonu za porazdeljenje užitnin med Avstrijo in Ogersko. O prvi točki dnevnega reda je predlagal posl. Schwarz, naj se imenuje pododsek za predposvetovanje o kvotnem zakonu. Predlog je bil odklonjen.

O volitvi poročevalca, ki se je vršila dvakrat, je bil poslanec Menger izvoljen poročevalcem. Na to je začela debata o zakonu za porazdeljenje užitnin. Čehi Kaftan, Stransky in Janda so zahtevali generalno razpravo o tej predlogi, o čemer se je unela formalna debata, Grof Clary in pl. Kniaziolucky sta se udeležila seje.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah za enkratno insercijo se plača po 1 nč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gld. ter se plačujejo četrtletnih antecipatnih obrokih. Najmanja objava 30 nvč.

Posredovalnica za potovanja.

Alojzij Mozetič Piazza Negoziante 1. daje pojasnila za vsakoršna potovanja in sprejema predplačila za obisk svet. razstave v Parizu l. 1900.

Zaloga krompirja, zelja in fižola.

Vatovec Jak. ulica Vienna številka 5 ima zalogo krompirja, zelja fižola in drugih pridelkov Razprodava na debelo.

Zaloga olja, mila in kisa.

Vatovec Anton Ulica Torrente št. 26. Prodaja olja, mila in kisa na drobno in debelo. Naročila izvršuje točno.

Krčme.

Jurković Mate ulica Carintia št. 25 toči izvrstno črno in belo istrsko vino ter ima dobro domačo kuhinjo.

Jak. Perhauc Via Acquedotto štev. 8 Zaloga vsakovrstnih vin in boteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Pirih Ivan Via Media št. 3., krčmar, toči črna in bela vina in pivo prve vrste, kuhinja izvrstna, cene zmerne.

Lozić Jurij Androna S. Lorenzo (za magistratom). Zaloga pristnega dalmatinskega vina po najnižjih cenah. Razprodaja od 5 litrov naprej. Na zahtevanje se pošilja na dom in na deželo.

Potočnik Fran, ima gostilno v ulici Ireneo štv. 1., toči istrijansko, dalmatinsko in belo ipavsko vino, in Steinfeldsko pivo; vsaki čas mrzle jedi. Odprto vedno do polnoči.

Obuvala.

Stantič Josip „pri Pepetu Kraševcu" na Rožariju poleg cerkve Sv. Petra pod ljudsko šolo, ima veliko zalogo obuval. Sprejema tudi naročbe.

Rehar Peter ulica Riborgo št. 25. Velika zaloga in delavnica vsakovrstnega obuvala po naročbi.

Trgovci.

Nazarij Grižon Via Giulia 64 prodaja vsakovrstnih jestvin, kolonijalnega blaga in olje

Ant. Furlan Piazza S. Francesco št. 2. Prodajalnica jestvin in kolonijalnega blaga. Postrežba točna zene brez konkurence.

Abram Fran Via S. Francesco št. 22. Trgovec z dogami in sodarski mojster, izdeluje vsakovrstne sode in posodo. Delo solidno, cene zmerne.

Jak. Perhauc Via Stadion št. 20, pekarna in slaščičarna, svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema tudi domač kruh v pecivo. Postrežba točna.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni Commercio .n Tedesco, ki sti shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogo drugih časnikov.

T. Zadnik Via S. Francesco štev. 16, mesar, postreže z vsakovrstnim mesom po zmernih cenah. Na željo pošilja na dom

Fran Hitty, Via Barriera vecchia št. 13 prodajalnica vsakovrstnega manufakturnega blaga in drobnarij Na zahtevanje se pošiljajo vzorci tudi na deželo.

Novak Mihalj, trgovec, ulica Sv. Catarina št. 9., priporoča svojo zalogo kolonijalnega blaga na debelo in na drobno. Razpošilja na deželo roti povzetju.

Meblovano sobo je oddati v najem via Belvedere št. 13, II. n.

Josip Muha Via del Torro štev. 12, priporoča svojo dobro preskrbljeno zalogo olja in raznega kuriva. Cene zmerne, postrežba točna.

K imenovanju c. kr. rezervni častnikov priporočamo „Zavod za uniformiranje in civilno krojačnico FRAN-A JIRAS-A" v Trstu, ulica Caserma 9. Cene nizke, postrežba točna in zanesljiva.

Dr. JOSIP MARTINIS

doktor vsega zdravilstva in specijalist za očesne bolezni

se je preselil

v ulico Valdirivo štev. 3, I. nad.

Ordinira na domu vsaki dan od 8 do 8¾ zjutraj in od 1 do 2 popoludne. — Za uboge od 2 do 3 v ulici Molin piccolo štev. 1, I. nadstr.

Najcenejši izvor za nakup dokler traja zaloga.

Gld. 2.20 stane 1 Anker Rem. žepna ura od niklja s posrebrneno franc. verižico in škatljico. — Gld. 4.65 stane 1 Remont. ura od čistega srebra s posrebrneno amerikansko verižico in škatljico. — Gld. 4.90 stane 1 Remont. ura od čistega srebra za gospe s posrebrneno angleško verižico in škatljico. — Gld. 11.50 stane 1 Remont. zlata žepna ura od 14 karatn. zlatà s škatljico od atlasa in krasno verižico.

Za vsako uro jamčim 3 leta.

Gld. 1.50 stane 1 prstan od čistega 6 karatn. zlatà s krasnim kamnom.

Razprodaja proti povzetju ali predplačilu dotičnega zneska. Blago, katero ne ugaja, se sprejme tekom 8 dni nazaj in se izplača dotični predplačani znesek, vsled česar se ni bati kupovalcem nikake škode.

BRÜDER HURVIZ, izvozna tvrdka

Krakovo, Stradon 17.

Bogato ilustrovan cenik od ur, pošad, zlatega, srebrnega in od blaga kineškega zlata po znižanih cenah brezplačno in franko.

Iščejo se agentje.

JAK. HENRIK HUBER

trtnica za amerikanske trte in cepi

Tovarna kemičnega gnoja „KOPROS" v Boljunca (Istra)

ZALOGA:

TRST - Via S. Apollinare štv. 4.

Telefon štv. 201.

Amerikanske trte in cepi.

CENE:

	I. zbirka 100 kosov gl. kr.	I. zbirka 1000 kosov gl. kr.	II. zbirka 100 kosov gl. kr.	II. zbirka 1000 kosov gl. kr.
Kolči amerikanske .	1.50	12.—	1.—	8.—
Bilfe „ .	4.—	35.—	2.50	20.—
Cepi na „ .	20.—	180.—	15.—	120 —

Vsprejemajo se naročbe za razna cepljenja po želji naročnika in to od februvarija do zvršetka aprila.

Kemični gnoj „KOPROS"

sestavljen iz kvantitete **dušika, forforičnega kisleca, potaše in apna,** katere snovij so potrebne za živilo rastlin.

Služi čudezno za gnojenje **trti, sadnega drevja, špargelna, vrtnine in žita.**

Cena: Žakelj od 25 kg. gld. **2.—**; od 50 kg. gld. **3.80**; od 100 kg. gld. **7.50**, se žakljem vred.

Za praznike!!

Velik izbor

klobukov od 80 kr. in **zimskih kap** od 45 kr. navzgor

priporoča

Marija Fonn v Trstu

Via Pozzo del mare štv. 1.

(zraven velikega trga blizu Angelja Davanza).

Konkurenca nemogoča.

Gostilna

Andemo de Franz

Via della Geppa št. 14.

toči izvrstno belo vipavsko ter istrsko in dalmatinsko črno vino. Dobra kuhinja, domače klobase. Gostilna je odprta vedno do 1. ure popolnoč.. Za obilen obisk se priporoča

Jožef Furlan.

„EDINOST"

večerno in zjutranje izdanje

se prodaja, razun v drugih navedenih tobakarnah, tudi

na južnem kolodvoru.